

יִירָא בַּלֵּק

מתוך ספר לקוטי הלכות

כבו, לְכָה נָא אֶרֶה לִי

השם יתברך נתן כח כל-כך להבחירה, עד שיש כח להאדם להמשיך הרוח דלעלא כרצונו דרך הקדשה, או להפוך חס ושלום, עד שיש כח להאדם שהוא רחוק מהקדשה בתכלית הרחוק, ואף-על-פי-כן על-ידי כח בחירתו יש לו כח להמשיך עליו איזה בחינה מהרוח דלעלא, עד שיהיה נדמה לו שיש לו רוח-הקדש ורואה חזיונות ומראות אמתיות, כי המחשבה יש לה תקף גדול.

וימי לנו משקץ ומתעב יותר מבלעם הרשע, ימח שמו אף-על-פי-כן התגבר ברשעתו כל-כך נגד הקדשה, עד שהמשיך עליו מראות וחזיונות נוראות, עד שאמרו רבותינו ז"ל: אכל באמות העולם קם, ומנו, בלעם.

על-כן צריך האדם לזהר מאד, שפליזמן שמרגיש בעצמו שאינו קדוש כראוי בשלמות, אזי יכניע ויבטל עצמו נגד הקדשה בשלמות, ולא ירצה לילך בגדולות ובנפלאות ממנו; כי אם ירצה אז להמשיך על עצמו מראות וחזיונות, יוכל לקלקל יותר ויותר,

כאשר נכשלו בזה רבים מאד, רק

לך בתמימות ויבקש מהשם

יתברך שיעזרו לצאת

מפחיתת מדרגתו ויזכה

לקדש את עצמו כראוי,

ורק בשביל זה ישתמש

ויתאמץ בגדל כח

הבחירה שיש לו, וירבה

לדבר בזה דבורים

קדושים לפני השם יתברך,

וכל כונתו יהיה כדי שיוכח

על-ידי-זה להכניע ולשבר הרע

שלו לגמרי, כדי לשוב אל השם

יתברך באמת ההפוך מדעת בלעם הרשע וחבריו ותלמידיו, שהם חזקים מאד בתקף הרע והטמאה שלהם ואינם רוצים להשפיל את עצמם נגד הקדשה, אדרבה הם רוצים להמשיך איזה בחינת רוח דלעלא מהקדשה למקומם הטמא, חס ושלום, להמשיך בחינת רוח נבואה, בחינת מראות וחזיונות למקומם, להגביר על-ידי-זה ביותר חס ושלום הרע על הטוב, והעקר על-ידי הדבור, כי הדבור יש לו כח גדול, הן בקדשה או להפוך חס ושלום, וכעין שאמרו רבותינו ז"ל: אף אנו נבוא עליהם באדם שפחו בפיו, כי הבחירה יש לה כח גדול, כנזכר לעיל וכמבאר בפנים.

ורשעים כאלו, שפונתם להרע, בודאי יהיה אחריתם להכרית; אבל איש הישראלי, שפונתו לטובה, שמכיר את מקומו ושפלות מדרגתו, ואף-על-פי-כן הוא מתגבר גם בעמק נפילתו לדבר דבורים קדושים הרבה מתורה ותפלה והתבודדות וכו', וכל כונתו לטובה, בכדי שיוכח לצאת מהרע שלו ולשוב אל השם באמת.

ואז בודאי יש להשם יתברך נחת-רוח מזה, ולא יהיה נאכד שום דבור, וטוה-פל-סוף ישוב

כִּשְׁמַת fe רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוי

לקוטי מוהר"ן א' סעף קס"ד

וש ... לענין ספורי דברים של הצדיק האמת, למשל: רופא שנחלה והכרח למטר את עצמו ליד הדאקטיר הגדול, והרופא רוצה שיתן לו רפואות כפי מה שהוא יודע, להוציא לו שן ולגלחו. אבל הדאקטיר יודע רפואות יקרים וחשובים, שצריך לתן לו.

וש כן יודמן, שיבוא איש להתלמיד-חכם וצדיק הדור, שהוא רופא חלי הנפשות, ורוצה שיתן לו הצדיק רפואות, הינו הנהגות ודרכים, כפי מה שהוא יודע. אבל, באמת, הצדיק – יש לו רפואות ודרכים ישרים, שצריך להנהיגו לרפואתו.

וש והנה, לפעמים, ההכרח לתן להחולה איזה סם, אשר אם יתנו לו הסם בעצמו כמו שהוא, ימות החולה בלי ספק. על-כן ההכרח לערב הסם בדברים אחרים.

וש כן יש אנשים שאי אפשר לגלות להם פנימיות התורה הצריך לרפואתו, כי התורה היא רפואה, כמו שכתוב (משלי ג): **רפואת תהי לשרך**, כי בהתורה, יש שני כחות: סם חיים וסם מות, כמו שאמרו רבותינו וזכונם לברכה (יומא עב): זכה – נעשה לו סם חיים; לא זכה – נעשה לו סם המות. ועל-כן אם יאמרו לו התורה בעצמה כמו שהיא, ימות בלי ספק, כי אצלו, שלא זכה, נעשה סם מות ...

(החמשך מעבר לדף)

להשם יתברך באמת. ואז אם יזכה ויהיה ראוי לזה, לקבל רוח-הקדש אמתית דרך הקדשה בשלמות השם הטוב יעשה עמו כרצונו. (הלכות חדש ד', אותיות ח' ט' לפי אוצר היראה - יראה ועבודה, אות צ"א - ועיין דיבור, אותיות י"ג י"ד; ברית, אות מ"ט)

כבו, קום לך אתם

ודוע מאמר רבותינו ז"ל בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. ומהו באים כל העצות המקלקלות שנדמה לו כי מאת ה' הם או שהצדיק יעץ לו כך, ובאמת הפל ממנו בעצמו כמו שנאמר אולת אדם תסלף דרכו וכו'. כי כמו ששואלין את הצדיק כן הוא משיב.

על-כן מי שרוצה לחוס על עצמו באמת צריך לבקש מאד בתחנונים רבים את השם יתברך ואת הצדיקי אמת שישמיו לבם היטב על מה שנעשה עמו, וירחמו עליו באמת באופן שיתנו לו עצה אמתית שיצליח על ידה לנצח באמת. (הלכות תענית ד', אות ח' לפי אוצר היראה - עצה, אות י"א)

כגט, כי מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו

הינו שיש-אל יש להם ירשה טובה מאבותיהם הקדושים אברהם יצחק ויעקב ומהאמהות הקדושות שהיו חזקים בהרצון מאד. כי כל עבודת אברהם וכל האבות והאמהות היה רק רצון טוב. כי אז היה קדם קבלת התורה והיה כל התקרבותם לה' יתברך רק על-ידי רצון ונדיבות לב כמו שכתוב במקום אחר (בסימן קמב).

כי הם המשיכו האמונה הקדושה בעולם שהפל מתנהג כרצונו יתברך ועקרו ובטלו העבודה זרה וחכמת הטבע מן העולם, והיו כי מראש צרים אראנו. בחינת (תהלים עג) צור לבבי וחלקי אלקים לעולם, שהיו בחינת רצון טוב לה' יתברך.

וזהו ומגבעות אשורנו בחינת גבעת הלבונה בחינת קדשת הפית המקדש ששם עקר

לעילוי נשמת

ר' שמעון בן מאיר ז"ל

כי תמוז

ת.נ.צ.ב.ה.

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב/סו)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

... על-כן, ההכרח להלביש לו פנימיות התורה בדברי תורה אחרים.

ולפעמים, גם זה אינו יכול לקבל, אף אם ילבישו בדברי תורה אחרים, על-כן מלבישין התורה בספורי דברים חיצוניים, למען יוכל לקבל הרפואה הנגונה שם.

כי גם התורה בעצמה מלבשת עתה בספורי מעשיות, מחמת שלא היה אפשר למסרה כמות שהיא:

בכל פעם על העצבות, להגביר השמחה על העצבות.

ותחזק אותי בכל מיני שמחות, ותשמח את נפשי בכל דרכי השמחה אשר למדו אותנו רבותינו הקדושים, באופן שאזכה להיות בשמחה תמיד, ולא אניח את העצבות להתקרב אלי בשום אופן, ולא יהיה שום פח להעצבות והמרה שחורה לטמטם את לבי חס ושלום, ולא לבלבל את דעתי. רק אזכה להתגבר בכל-עת בשמחה גדולה וחדוה רבה, עד שאזכה מתוך השמחה להתודות לפניך בפה מלא, ולשפך לבי כמים נוכח פניך ה', ולפרש כל שיחתי לפניך בכל יום בלב נשבר ונדכא כראוי לי, ואחר כך תקח אחר אל השמחה ביתר שאת ויתר עז, ולהרבות בשמחה יתרה בכל פעם בכל עז ותעצומות, עד שאזכה לשוב אליך באמת ולעבד אותך תמיד "בשמחה ובטוב לבב מרב כל", כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחתי, שאתה יכל לעזר לי גם עתה להתגבר בשמחה תמיד, אגילה ואשמחה בישועתך.

"אשמחה ואעלצה כך אומרה שמך עליון". ותמשיך עלינו השמחה ממקור השמחה, מהשמחה העתידה והמוכנת לבא עלינו בקרוב עלידי משיח צדקנו כמו שכתוב, "פי בשמחה תצאו ובשלום תובלון ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רננה וכל עצי השדה ימחאו כף". ותמהר ותחיש לגאלנו, ותנחם ותשמח אותנו ואת כל עמך ישראל במהרה בימינו. ויקים מהרה מקרא שכתוב, "פי נחם ה' ציון נחם כל חרבותיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה' ששון ושמחה ימצא בה תורה וקול זמרה", אמן ואמן: (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה פ"ט)

העונות שלי, עד שיתבטל הרע לגבי הטוב, שיתבטלו עצבות העונות כנגד שמחת המצות.

ואזכה לשמח ולרקד הרבה בשמחה של מצוה תמיד, עד שאזכה לשמחה שלמה באמת, ולהשלים כל קומת השמחה והרקודין בשלמות באמת. ועל-ידיה תזכני ברחמיך הרבים, להתודות לפניך בכל-עת ולפרט את כל חטאי בפרוש, בפה מלא. ואל ימנעני מזה שום מונע ועכוב, ואל יעבידני השכחה לשכח איזה חטא מלפרט לפניך, ואל יבלבל אותי מזה שום בלבול, רק אזכה להתודות לפניך באמת ולפרט את החטא בפרוש.

ואתה מלא רחמים, תהיה בעזרי. שאזכה עלידי ודוי דברים לבנות ולהשלים את הדבור בתכלית השלמות. ועל-ידיה יתעורר הקול העליון ויתחדד עם הדבור ביחוד שלם, באופן שיתקנו על-ידיה כל חטאי ועוני ופשעי שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך מיום היותי עד היום הזה, ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול: רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, מי ישום לי פה לדבר עתה, לפרש עתה כל שיחתי לפניך, איך לוקחין פח עתה לשפך לבי כמים נוכח פניך ה'.

רבוננו של עולם, מלא רחמים, מלפי ואלקי, אליך אתפלל". למדני איך לנצח אותך, שתחזירני בתשובה שלמה לפניך באמת. אבי צורי גואלי ופודי, הצופה להטיב אחירתי, עורני ברחמיך העצומים ובישועתך הגדולה ובדרכי עצותיך הנפלאות, שאזכה להיות בשמחה תמיד. "שמח נפש עבדך פי אליך ה' נפשי אשא". חזקני ואמצני להתגבר

... אמר לאחד, שמי שיש לו חכמות לא יכול לקבל האור של הצדיק. והוסיף: "זה הכלל של הכל - תמימות ופשטיות".

לאחר שהיה קשה לו להתחזק נגד היצר הרע, אמר ר' ישראל: "קחו עמכם דברים ושובו אל השם" - קחו עמכם דברים זה לא מספיק (פי האיש הזה היה עוסק בלקוטי תפלות), צריך גם לשוב אל השם. (כמו שפעם אמר שצריך להמשיך הכל בתפלה: למד, רפואה, וכי אבל צריך גם לעשות תשובה. וזה בלי זה לא שיה). אבל אחר-כך אמר לו שבזכות שנקים 'קחו עמכם דברים', בסוף נזכה לשובו אל השם.

והאיש הזה שהיה מחפש עצה איך להנצל מצרותיו, אמר לר' ישראל "אני מתבודד". ובתוך דבריו לר' ישראל, בא על מחשבתו שאמנם הוא מתבודד, אך התבודדותו מלאה במחשבות זרות ופניות ופיו אינו עם לבו, וכשהרגיש ר' ישראל במחשבתו הסתכל עליו בחומרה, ואמר לו בנערה: "יש לנו כבר תפלות מוכנות" (בלקוטי תפלות). אחר-כך החבר הזה התחזק והתחיל לשיר, ור' ישראל שמח מזה מאד. (הדיבורים שמובאים מאות ט עד כאן נאמרו בש"ק סיון תשנ"ב - בירת)

אחרי זמן מסים, ר' ישראל הגיע לשיבה של אותו מקרב, וכשבקש ממנו ברכה להתקרב לרבנו, אמר לו ר' ישראל להגיד הרבה לקוטי תפלות ולעשות התבודדות כל יום, ואז אפשר! (כלי האי ואולי).

פעם ר' ישראל בקש מאחד החברים להביא לו מרק עגבניות, וכשהביא לו, אכל ר' ישראל ובקש שוב ושוב עוד מנה. לאחר שאכל הרבה מהמרק, התחיל לבכות ולהצטער מאד, ואמר בבכי: "אוי, רבוננו של עולם! מה עשיתי? נפילתי בתאות אכילה", והצטער עד מאד, ותקף אחר-כך אמר: "טוב, עשיתי תשובה, עכשו צריכים לחזר אל השמחה", כמרמז בזה אל החבר את דרכי התשובה.

(ועיין בלקוטי תפילות סוף תפילה פט)

צריך לפרש את החטא, פי צריכין להתודות בדבורים דיקא בכל פעם על כל מה שעשה. ויש לזה מניעות רבות: לפעמים נשכח מאתו החטא, ויש שזוכר את החטא ויכבד עליו מאד, וקשה לו להוציא הדבור להתודות, ועוד מניעות רבות.

להתקון לזה: לשמח הרבה בשמחה של מצוה, כגון חתנה של מצוה או שאר שמחה של מצוה, שיתגבר לשמח בשמחה גדולה עד שירקד הרבה מחמת שמחה, ועל-ידיה יתקן פגם להתודות בדבורים, ועל-ידיה יתקן פגם חטאיו (ל"מ - סעיף קע"ח).

... זכני ברחמיך הרבים, שיתלהב פי השמחה של כל הנקודות טובות האמתיות שבי, מכל המצות אשר זכיתני מעודי בחסדיך הגדולים עד אשר תאיר השמחה באור גדול ונפלא, עד אשר יתבטלו על-ידיה החשך והמניעה והדאגה והעצבות של רבוי החטאים והעונות והפשעים העצומים שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה. ואם הם רבים ועצומים מאד מאד, עם כל זה מדה טובה מרבה, ובכחך הגדול אתה יכל להוסיף אור גדול בהשמחה של המצות והנקודות טובות שבי, עד אשר יתגברו על החשך והדאגות והעצבות של רבוי

